

УДК 025.34.:004

Інна Чеховська,
редактор I категорії
відділу історичного краєзнавства
Національної історичної бібліотеки України

Все йде, все змінюється...

У статті викладено низку коментарів з приводу результатів дослідження краєзнавчого контенту веб-сайтів регіональних бібліотек України, проведеного фахівцями відділу історичного краєзнавства НІБ України у 2012 році.

Ключові слова: бібліотечне краєзнавство, веб-сайт, регіональні бібліотеки, дослідження.

Важливим завданням обласних універсальних наукових бібліотек України (далі — ОУНБ) є наповнення веб-сторінки інформацією про краєзнавчі ресурси, адже саме ці книгозбірні є культурним та науково-інформаційним центром області, депозитарієм краєзнавчих документів, а їхні сайти — базою, де зібрано та подано інформаційні ресурси регіону.

У 2012 році відділом історичного краєзнавства Національної історичної бібліотеки України здійснено наукове дослідження, мета якого — вивчити сучасний стан наповнення сайтів регіональних бібліотек краєзнавчою інформацією. Результати дослідження, що узагальнені в щорічному інформаційному бюлетені [1], дали можливість простежити зміни, що відбулися упродовж останніх двох років у зовнішньому оформленні (дизайні) бібліотечних сайтів, їх змістовному наповненні, навігації, можливостях пошуку за електронним каталогом тощо.

У процесі вивчення виникли певні зауваження до висвітлення краєзнавчого контенту, можливостей пошуку за електронним каталогом та навігації по сайту. Розглянемо деякі результати дослідження сайтів різних ОУНБ — з волинського, південного та подільського регіонів України. За результатами аналізу наповнення сайту Волинської ОУНБ ім. Олени Пчілки [2] краєзнавчим контентом станом на 06.08.2012 р. можна зробити висновки: по-перше, основним недоліком сайту є відсутність електронного каталогу, електронної бібліотеки, які б значно розширили пошукові можливості користувачів; по-друге, представлена зовсім невелика кількість видань, і не всі вони доступні для завантаження; по-третє, інформація на Головній сторінці оновлюється рідко, мало подано інформації про краєзнавчу діяльність бібліотеки (книжкові виставки, зустрічі тощо) [1, с. 14].

Однак позитивним є те, що на сайті подані корисні посилання на корпоративний проект "Історична Волинь" [3], сайти міської, обласної адміністрації [4] та бібліотек краю [5]. Тобто сайт Волинської ОУНБ, який зазнав модернізації, з часу попереднього дослідження потребує подальшого вдосконалення та наповнення краєзнавчими інформаційними продуктами.

Дизайн сайту Миколаївської ОУНБ ім. О. Гмирьова [6] повністю змінений у порівнянні з результатами, проведеного у 2011 році моніторингу [1, с. 107—108]: удосконалено його меню; на Головній сторінці — мультимедійна презентація, в якій представлено фоторубрики: "Перший в Україні троллейбус, що "читає", "Методичний центр бібліотек області", "Регіональний тренінговий центр".

Змістовним на сайті є портал "Прибужжя" [7], де в рубриках "Про регіон" [8], "Влада" [9], "ЗМІ" [10], "Культура"

[11] тощо подається вичерпна фактографічна інформація про Миколаївщину. На жаль, досі відсутня електронна бібліотека. Отже, оновлений сайт Миколаївської ОУНБ став зручнішим для користування, наповнений цікавою інформацією, що свідчить про прагнення поліпшити якість краєзнавчих послуг в он-лайн.

Якщо простежити розвиток сайту Хмельницької ОУНБ ім. М. Островського [12] за останній рік [1, с. 137], то спостерігаються такі позитивні зміни: по-перше, його дизайн повністю змінено; по-друге, оновлено електронний каталог бібліотеки [13] (увібрав: каталог книг, зведений краєзнавчий, періодичних видань, статей; також подано коротку інформацію про кожен каталог: з якого року формується, дата останнього оновлення та кількість записів); по-третє — створена зручна навігація, можна легко відшукати потрібний розділ та інформацію, яка в ньому уміщена.

Як і за підсумками попереднього дослідження, видання книгозбірні доступні у повному тексті, починаючи з 2008 року [1, с. 52]. Важливо, що на сайті представлений локальний електронний ресурс "Бібліотечний раритет" [14], в якому розміщена стисла інформація про краєзнавчі видання. Є також перехід на сайт "Історична Волинь" [15], адже бібліотека — одна з учасниць цього корпоративного проекту. Таким чином, сайт Хмельницької ОУНБ оновлено, модернізовано, він зручний для користування, наповнений цінним краєзнавчим контентом.

Також відбулися певні позитивні трансформації на сайті Рівненської державної обласної бібліотеки [16]: змінилася електронна бібліотека. Тепер це "Бібліотека творів місцевих авторів" [17] на Головній сторінці, в ній видання представлені за рубриками: "Мистецтво", "Періодичні видання", "Природничі науки", "Соціальні та гуманітарні науки", "Художня література" та "Електронна бібліотека" [18], пошук якої здійснюється через карту сайту. Тут документи згруповано у шість розділах: "Бібліографічні покажчики", "Знаменні та пам'ятні дати", "Книга Рівненщини", "Збірник статей", "Інва.net", "Новини краєзнавчої літератури".

Підсумовуючи викладене, зазначимо, що краєзнавчий контент сайтів регіональних книгозбірень України упродовж 2011—2012 рр. зазнав змін, модернізації, став зручнішим у користуванні, збагатився новими розділами. На них створено нові бази даних, спрощено доступ до краєзнавчої інформації з електронних каталогів, якісно змінилося зовнішнє оформлення, покращилася навігація. Однак для подальшого вдосконалення краєзнавчого контенту сайтів ОУНБ слід поглибити висвітлення інформаційних ресурсів краю.

Таким чином, результати дослідження показали, що при подальшій модернізації сайту регіональним бібліотекам варто враховувати ось що:

— структура сайту і кількість розділів може бути різною, але їхнє змістовне наповнення має відображати краєзнавчу діяльність книгозбірні у повній мірі;

— необхідно активізувати створення електронних бібліотек з метою розкриття фондів краєзнавчих документів: як раритетних, так і творів місцевих авторів (як це представлено на сайтах Закарпатської та Чернігівської ОУНБ, ХДНБ ім. В. Г. Короленка та ін.);

— важливо постійно оновлювати краєзнавчий контент сайту;

— навігація по сайту має бути зручною для користування (актуальні розділи та посилання на краєзнавчі ресурси варто розташовувати на Головній сторінці);

— досвід організації краєзнавчого пошуку в електронних каталогах і базах даних Вінницької, Кіровоградської, Тернопільської ОУНБ та Рівненської ДОБ заслуговує поширення.

Список використаної літератури

1. *Краєзнавча робота в бібліотеках України* : інформ. бюл. Вип. 22 / Нац. іст. б-ка України ; підгот. : В. П. Кисельова, О. В. Михайлова, І. В. Чеховська ; ред. Т. С. Кудласевич. — К., 2011. — 150 с.
2. *Волинська обласна універсальна наукова бібліотека імені Олени Пчілки*. — Режим доступу: <http://ounb.lutsk.ua/>. — Назва з екрана.
3. *Історична Волинь*. — Режим доступу: <http://istvolyn.info/>. — Назва з екрана.
4. *Сайт обласної адміністрації Волині*. — Режим доступу: <http://voladm.gov.ua/>. — Назва з екрана.
5. *Бібліотеки Волині*. — Режим доступу: <http://ounb.lutsk.ua/>. — Назва з екрана.
6. *Миколаївська обласна універсальна наукова бібліотека імені О. Гмирьова*. — Режим доступу: <http://www.reglibrary.mk.ua/>. — Назва з екрана.
7. *Портал "Прибужжя"*. — Режим доступу: <http://www.regportal.mk.ua/>. — Назва з екрана.
8. *Про регіон [портал "Прибужжя"]*. — Режим доступу: <http://www.regportal.mk.ua/index.php/region>. — Назва з екрана.
9. *Влада [портал "Прибужжя"]*. — Режим доступу: <http://www.oga.mk.ua/>. — Назва з екрана.
10. *ЗМІ [портал "Прибужжя"]*. — Режим доступу: <http://www.regportal.mk.ua/index.php/zmi>. — Назва з екрана.
11. *Культура [порталі "Прибужжя"]*. — Режим доступу: <http://www.regportal.mk.ua/index.php/culture>. — Назва з екрана.
12. *Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека імені Миколи Островського*. — Режим доступу: <http://www.ounb.km.ua/>. — Назва з екрана.
13. *Електронний каталог Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки імені Миколи Островського*. — Режим доступу: <http://www.ounb.km.ua/ecatalog/index.php>. — Назва з екрана.
14. *Локальний електронний ресурс Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки імені Миколи Островського — "Бібліотечний раритет"*. — Режим доступу: <http://www.ounb.km.ua/raritet/index.php>. — Назва з екрана.
15. *Історична Волинь*. — Режим доступу: <http://istvolyn.info/>. — Назва з екрана.
16. *Рівненська державна обласна бібліотека*. — Режим доступу: <http://www.libr.rv.ua/>. — Назва з екрана.
17. *Бібліотека творів місцевих авторів*. — Режим доступу: <http://on-libr.info/>. — Назва з екрана.
18. *Електронна бібліотека*. — Режим доступу: <http://www.libr.rv.ua/index.php?name=Library>. — Назва з екрана.

В статті изложено ряд комментариев относительно результатов исследования контента веб-сайтов региональных библиотек Украины, проведенного специалистами отдела исторического краеведения НИБ Украины в 2012 году.

Results of research of regional library sites local history content, which was made in 2012 by specialists from local history department of Ukrainian National History Library are exposed in this article.

Надійшла в редакцію 15 серпня 2012 року